

Acht bedrijven onderzoeken in pilot het digitaal registreren van weidegang

Digitale borging van weidegang

Bij een moderne bedrijfsvoering in de melkveehouderij horen nieuwe beweidingvormen. Koppels weiden op verschillende dagdelen of vrij koeverkeer bij robotmelken bijvoorbeeld. De huidige manier van borgen van weidegang past daar niet altijd goed bij. Daarom wordt er gekeken naar de opties van digitale borging.

De Duurzame Zuivelketen (DZK) onderzoekt in een pilot of het mogelijk is weidegang digitaal te registreren. Individuele koemetingen zouden daarbij kunnen laten zien dat er sprake is van beweiding. Met behulp van moderne techniek kan automatisch worden vastgelegd wanneer en hoe lang iedere koe weidt; dit biedt ook de boer relevante informatie. Met deze technologie kunnen veehouders bovendien elke gewenste aanpak van weidegang toepassen. 'Dit doen we om melkveehouders die geen standaard beweidingssysteem hebben de mogelijkheid te geven om mee te doen aan weidegang', legt Kees Romijn, vakgroepvoorzitter melkveehouderij van LTO Nederland, uit.

Voor het leveren van de meetsystemen voor digitale borging heeft de DZK begin 2016 de markt uitgedaagd. Met succes, er zijn acht marktpartijen in de pilot actief. Daarbij zijn producenten van melkrobots, zoals Lely, DeLaval en GEA. Ook ondernemingen gespecialiseerd in internettoegang (zoals Het Internethuis) en dataverzameling en -verwerking doen mee. In de laatstgenoemde categorie vallen start-up Connecterra, ICT-onderneming VSM en de internationale partijen SCR en Allflex.

Aanwezige sensoren benutten

De deelnemers geven aan dat het voorneemen om weidegang digitaal te registreren past in de trend rond data-ontwikkeling

Emiel Stam: 'Aantonen dat koeien meer dan 720 uur grazen'

Melkkoeien moeten zelf kunnen kiezen of ze binnen blijven of naar buiten gaan. Dat weegt uit het oogpunt van dierenwelzijn zwaarder dan per se weidegang, vindt melkveehouder Emiel Stam. Hij neemt met zijn bedrijf, dat hij samen met zijn vader Piet in het Gelderse Spijk heeft, deel aan de pilot digitale borging van weidegang.

Stam melkt 115 koeien op 55 hectare grasland en is bezig om de stal met drie robots, die hij in 2013 in gebruik nam, te vullen tot circa 160 melkkoeien. Ze geven ongeveer 8600 kg per jaar, met 4,45% vet en 3,35% eiwit. Eerder weidde hij de koeien overdag. Het eerste seizoen in de nieuwe stal hield hij de dieren binnen, maar vanaf voorjaar 2015 is er vrij koeverkeer

en kunnen de dieren dag en nacht naar buiten. 'Dat liep vanaf de start goed', aldus Stam, die meer aanpassingsproblemen had verwacht. Het routesysteem in de nieuwe stal, waar hij ruim een jaar over nadacht, hielp enorm.

Zijn koeien dragen tijdens de pilot een extra sensor en er zijn extra antennes voor locatiebepaling opgesteld. 'Ze hebben nu net getest of het werkt en gaan de komende weken na of het systeem meet wat het moet meten.'

Zelf weet Stam dat zijn koeien bij vrij koeverkeer veel langer dan de vereiste 720 uur weiden. 'Maar het is prima om dat met data aan te tonen. Dat lijkt me ook goed voor het overtuigen van de afnemers van onze zuivel.' Hij voegt eraan toe: 'De

kosten die we hier voor maken, moeten we natuurlijk wel terug kunnen verdienen. Bijvoorbeeld met een sterkere marktpositie. Als de zuivelindustrie hierdoor gemakkelijker producten verkoopt, is het een goede investering.'

In samenwerking met de Duurzame Zuivelketen beschrijft Veeteelt de op dit moment lopende praktijkpilot die het mogelijk moet maken om weidegang digitaal te registreren.

die in de melkveehouderij een grote vlucht neemt. Vaak kunnen al aanwezige sensoren op melkveebedrijven ook voor dit doel worden benut. Het beschikbaar maken van de gegevens over weidegang levert een wereld aan informatie op. Zoals inzicht in vragen als: hoe vaak gaat een koe naar buiten? En welke gaat heel lang naar buiten en welke kort?

Informatie over individueel koegedrag

Het bedrijf Het Internethuis heeft zijn oorsprong in het aanbieden van internet in het buitengebied. 'We hebben veel contacten met agrariërs en zijn betrokken bij projecten die boeren helpen om data te verzamelen en te analyseren', vertelt directeur Pieter Hoenderken. Ook VSM, bekend van het managementprogramma RuMa, is enthousiast over de pilot. Directeur Johan Vloet wijst op sensoren die bijvoorbeeld de ruwvoeropname en andere gedragingen meten. 'Gedragsanalyse leidt tot betere adviezen die op de veehouder en zijn strategie zijn afgestemd.' Connecterra, een jong bedrijf gericht op de toepassing van big data, herkent dit: 'Wij leveren inzichten aan veehouders, niet alleen data', aldus Niels Molenaar. Hij spreekt over de 'quantified cow', waarbij de melkveehouder berichten en adviezen ontvangt op zijn smartphone zodra een koe afwijkend gedrag vertoont.

Ook de robotbedrijven DeLaval en Lely werken aan het verbeteren van hun adviezen en meldingen. 'Het meten van de weidegangduur is een van de voorbeelden waarbij je door het beter in kaart brengen van het gedrag van dieren je management kunt optimaliseren en mogelijk een financieel voordeel kunt behalen', aldus André de Leeuw van DeLaval. Timo Joosten van Lely vult aan: 'Dit project levert waardevolle informatie op over individueel koegedrag, zeker in combinatie met vrij koeverkeer, waarin de koe bepaalt hoe vaak en wanneer ze naar buiten gaat. Dit gaat bijdragen aan het economisch toepassen van beweiden in combinatie met robotmelken.'

Het Israëlische bedrijf SCR introduceerde naar eigen zeggen als eerste de zogenoemde hals-tag-sensor voor melkkoeien en richt zich op meting van herkauwactiviteit en koegezondheid. 'Voor ons is het ontwikkelen van een systeem voor het meten van weidegang een logische stap in het zo volledig mogelijk registreren van de gedragingen van alle koeien', aldus Alon Turkaspa van SCR.

Introductie in 2017 voorzien

Eind van dit jaar zal blijken welke systemen voldoen aan de eisen van de Duurzame Zuivelketen. De marktintroductie is voorzien in voorjaar 2017. Het gebruik van individuele koeregistratie is een keuze van de melkveehouder. Romijn: 'Elke ondernemer bepaalt zelf of hij voor zo'n systeem kiest. We hebben gemerkt dat er vraag naar is uit de praktijk. Daarom verwacht ik dat het zal bijdragen aan meer weidegang.' |

DIGITAAL
GEBORGD